
Analiza javne politike in dejanskega stanja na področju mladine in mladinskih dejavnosti v Občini Domžale v letu 2018

Maj 2019

Nina Groboljšek, Petra Cilenšek

UVOD

V Občini Domžale se je leta 2014 z ustanovitvijo Komisije za mladinska vprašanja začelo bolj strateško razvijati in graditi dogajanje na mladinskem področju, ki je bilo v preteklosti močno zapostavljeno. Ker na Stičišču NVO osrednje Slovenije želimo okrepiti nevladne organizacije, predvsem tudi na področjih, kjer je potrebno zagotoviti storitve za lokalne potrebe, smo pregledali stanje na področju mladinske politike v občini Domžale. Pregledali smo relevantne občinske dokumente z mladinskega področja in analizirali razpis za sofinanciranje mladinskih projektov v občini.

Spomladi 2018 je bila na občinskem svetu sprejeta Strategija za mlade 2018 – 2023, v kateri je določenih 7 strateških ciljev in ukrepov za doseg zastavljenih ciljev. Do sedaj je bilo nekaj teh ukrepov že izvedenih, ostali pa še čakajo na realizacijo. V sprejeti Strategiji za mlade je v večini nosilec ukrepov Center za mlade Domžale, kateremu je občinska uprava zagotovila tudi kadrovske okrepitve. V strategiji so »mladi« definirani kot mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta, ki živijo, delajo ali se izobražujejo v občini.

Inštitut za mladinsko politiko je Občini Domžale podelil certifikat Mladim prijazna občina za obdobje od 2018 do 2022.

Marca 2019 smo izvedli Lokalni izziv Domžale, kjer smo skupaj z domžalskimi nevladnimi organizacijami iskali inovativne rešitve za lokalne potrebe. Spraševali smo se, katere dejavnosti so na voljo za mlade od 12. do 15. leta starosti. Končni rezultat Lokalnega izziva je osnutek programa dejavnosti, ki se lahko ponudi otrokom od 12. do 15. leta.

Z namenom uspešnejšega nadaljevanja zamisli, smo pripravili analizo, ki je pred vami. Naj vam bo v pomoč pri pripravi dodatnih aktivnosti in dejavnosti za mlade ter razumevanju stanja na področju mladine v občini Domžale.

Vsebina

UVOD	2
1. Strategija za mlade v občini Domžale	4
2. Lokalni izziv Domžale	8
3. Ključne organizacije v občini Domžale, zadolžene za področje mladih	9
3.1. Mladinski svet Slovenije in mladinski svet Domžale	9
3.2. Urad Republike Slovenije za mladino	9
3.3. Mladinska mreža MaMa	9
3.4. Center za mlade Domžale	10
3.5. Nevladne organizacije	10
3.6. Število mladih v občini Domžale	13
4. Analiza sofinanciranja projektov in programov dela z mladimi v letu 2019 v občini Domžale	14
4.1. Finančni pregled	14
4.2. Vsebinski pregled	14
4.2.1. Datum objave	14
4.2.2. Obvestilo o rezultatih	15
4.2.3. Upravičenci	15
4.2.4. Transparentnost	15
4.2.5. Objava rezultatov	16
4.3. Predlogi za izboljšavo	16
5. Zaključek	17
6. Viri	18

Tabele, grafi in slike

Tabela 1: Organiziranje in informiranje mladih v občini Domžale	5
Tabela 2: Stanovanjska politika za mlade v občini Domžale	5
Tabela 3: Izobraževanje mladih v občini Domžale	6
Tabela 4: Zaposlovanje mladih, razvoj podjetništva in spodbude gospodarstvu v občini Domžale	6
Tabela 5: Prosti čas, šport in zdravje mladih v občini Domžale	7
Tabela 6: Mobilnost mladih v občini Domžale	7
Tabela 7: Statistični podatki mladih v Domžalah v letu 2018	13
Graf 1: Sredstva JR, ki jih je Občina Domžale namenila za sofinanciranje projektov in programov dela z mladimi	14
Slika 1: Lokalni izziv Domžale	8

1. Strategija za mlade v občini Domžale

Strategijo za mlade 2018 - 2023 je sprejel občinski svet Občine Domžale na 27. seji Občinskega sveta Občine Domžale, dne 19. 4. 2018. Strategija temelji na obširni anketi med mladimi Domžalčani (15 – 30 let) z glavnim vprašanjem »Kaj mladi, potrebujejo, pogrešajo in iščejo v Domžalah?«.

V okviru priprav na strategijo je Center za mlade Domžale leta 2016 organiziral »Dan za mlade«, kjer so bile mladim na voljo razne aktivnosti, obenem pa so lahko podali predloge česa si želijo oziroma glasovali za že podane predloge. Te želje in predloge je potem Komisija za mladinska vprašanja upoštevala pri pripravi Strategije za mlade.

V strategiji se nahaja tudi povzetek analize ankete DOMžale za mlade, katero je pripravila Martina Ulčar, v njej pa so sodelovali mladi med 15. in 19. letom starosti. Rezultati so pokazali, da so mladi aktivni v različnih organizacijah in društvih, kot so gasilska, športna, taborniška... V mladinske organizacije oz., organizacije za mlade je včlanjenih je dobrih 14 odstotkov anketiranih. Izkazalo se je, da so mladi v Domžalah aktivni, želijo pa si se več dogajanja na področju kvalitetne in raznolike glasbe, več koncertov in festivalov, več poletnega dogajanja v Češminovem parku, večji nabor športnih aktivnosti in športnih dogodkov.

Mladim in ostali javnosti je bila strategija predstavljena na Dnevu za mlade, 25. maja 2018 v Češminovem parku.

Strategija določa 7 strateških ciljev in ukrepov za doseg le-teh:

1. Organiziranje in informiranje mladih
2. Participacija mladih
3. Izobraževanje mladih
4. Zaposlovanje mladih, razvoj podjetništva in spodbude gospodarstvu
5. Stanovanjska politika za mlade
6. Prosti čas, šport in zdravje mladih
7. Mobilnost mladih

Določeni so pa tudi pomembni deležniki, ki naj sodelujejo pri doseganju začrtanih ciljev:

- Župan
- Občinska uprava
- Komisija za mladinska vprašanja
- Mladinski svet Domžale
- Center za mlade Domžale
- Javni zavodi, katerih ustanoviteljica je Občina Domžale
- Urad za delo Domžale
- Obrtno – podjetniška zbornica Domžale
- Zavod za šport in rekreacijo Domžale
- TIC
- Organizatorji dogodkov
- Mladinske organizacije

V spodnjih tabelah (tabela 1 - 6) je prikazan pregled strateških ciljev, ukrepov s kazalniki in izbranimi nosilci ukrepov.

Tabela 1: Organiziranje in informiranje mladih v občini Domžale

Krepitev pogojev za uspešno delovanje organizacij v mladinskem sektorju v občini			
	Ukrep	Kazalnik	Nosilec
1	Sofinanciranje delovanja mladinskega centra	<ul style="list-style-type: none"> • redno letno sofinanciranje dejavnosti Centra za mlade Domžale 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava
2	Lokalna skupnost zagotavlja prostore za delovanje mladinskih organizacij	<ul style="list-style-type: none"> • število prostorov za mladinske organizacije, • število koristnikov ukrepa. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava
3	Javni razpis za sofinanciranje programov in projektov na področju dela z mladimi	dopolnjen pravilnik o sofinanciranju programov in projektov na področju dela z mladimi oziroma novi pravilnik, <ul style="list-style-type: none"> • višina dodeljenih sredstev prek javnega razpisa. • število mladih, vključenih v sofinanciranje aktivnosti, • število sofinanciranih programov in projektov, • število sofinanciranih mladinskih organizacij na javnem razpisu, 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava
4	Kadrovska okrepitev Centra za mlade Domžale	<ul style="list-style-type: none"> • dodatna zaposlitev na Centru za mlade Domžale, • dodatne aktivnosti Centra za mlade Domžale. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava, • Center za mlade Domžale.
5	Vzpostavitev osrednje informacijske točke	<ul style="list-style-type: none"> • število mladih, ki so evidentirani v infotočki, • število obiskov uporabnikov spletnih strani, • število povezav na spletni strani. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava, • Center za mlade Domžale.

Tabela 2: Stanovanjska politika za mlade v občini Domžale

Zagotoviti mladim večjo dostopnost do stanovanj			
	Ukrep	Kazalnik	Nosilec
1	V razpisu za dodelitev neprofitnih najemniških stanovanj lokalna skupnost uvršča mlade v prednostno kategorijo prosilcev	<ul style="list-style-type: none"> • število mladih, ki se prijavi na javni razpis, • število dodeljenih neprofitnih stanovanj mladim prosilcem. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava

Tabela 3: Izobraževanje mladih v občini Domžale

Spodbujanje formalnega in neformalnega izobraževanja mladih			
	Ukrep	Kazalnik	Nosilec
1	Štipendije za dijake in študente v lokalni skupnosti	<ul style="list-style-type: none"> • število podeljenih štipendij. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava.
2	Spodbujanje in omogočanje opravljanja obvezne prakse oziroma praktičnega usposabljanja dijakov in študentov v službah občinske uprave ter javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je Občina Domžale	<ul style="list-style-type: none"> • število opravljenih obveznih praks oziroma praktičnega usposabljanja dijakov in študentov v službah občinske uprave ter javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je Občina Domžale. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava; • javni zavodi, katerih ustanoviteljica je Občina Domžale.
3	Izvajanje izobraževalnih in svetovalnih programov za podjetništvo mladih ter nastop na trgu dela	<ul style="list-style-type: none"> • število letno izvedenih programov, • število vključenih mladih. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obrtno - podjetniška zbornica Domžale, • Center za mlade Domžale. • Urad za delo Domžale,

Tabela 4: Zaposlovanje mladih, razvoj podjetništva in spodbude gospodarstvu v občini Domžale

Spodbujanje zaposlovanja mladih			
	Ukrep	Kazalnik	Nosilec
1	Lokalna skupnost zagotavlja sofinanciranje programov spodbujanja delovne aktivnosti dolgotrajno brezposelnih v lokalni skupnosti – program Javna dela.	<ul style="list-style-type: none"> • število sofinanciranih mladih javnih delavcev. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava, • javni zavodi v občini Domžale.
2	Organizacija zaposlitvenega sejma	<ul style="list-style-type: none"> • izvedba zaposlitvenega sejma, • število udeleženi mladih in podjetij. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obrtno – podjetniška zbornica Domžale, • Občina Domžale.
3	Okrepitev Podjetniškega inkubatorja Domžale in ohranitev projekta Startup Domžale	<ul style="list-style-type: none"> • vzpostavitev in delovanje podjetniškega inkubatorja, • število mladih uporabnikov Podjetniškega inkubatorja Domžale. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava, • Obrtno – podjetniška zbornica Domžale.

Tabela 5: Prosti čas, šport in zdravje mladih v občini Domžale

Spodbujanje vključevanja mladih v prostočasne dejavnosti			
	Ukrep	Kazalnik	Nosilec
1	Zagotavljanje infrastrukturnih in finančnih pogojev za športne aktivnosti mladih	<ul style="list-style-type: none"> • število vključenih mladih v organizirane športne aktivnosti, • število in površina novih infrastrukturnih objektov s področja športa. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava, • Zavod za šport in rekreacijo Domžale.
2	Sofinanciranje športnih in rekreativnih programov za mlade	<ul style="list-style-type: none"> • objava javnega razpisa za sofinanciranje športnih in rekreativnih programov, • število vključenih mladih v športne in rekreativne programe. • višina finančnih sredstev, 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava
Povečanje številčnosti prostočasnih in družbeno-kulturnih dejavnosti			
1	Izvedba prireditve Dan za mlade	<ul style="list-style-type: none"> • izvedba prireditve Dan za mlade. 	<ul style="list-style-type: none"> • TIC • Center za mlade Domžale
2	Zagotovitev prostora za grafite	<ul style="list-style-type: none"> • določitev in ureditev prostora za grafite. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava; • Center za mlade Domžale.

Tabela 6: Mobilnost mladih v občini Domžale

Povečanje mobilnosti in izenačitev možnosti mladih			
	Ukrep	Kazalnik	Nosilec
1	Izboljšanje pogojev za večjo vključenost mladih iz oddaljenejših krajev	<ul style="list-style-type: none"> • število prireditev in dogodkov z organiziranim prevozom, • število mladih, ki se udeležujejo tako organiziranih prireditev zunaj občine Domžale. 	<ul style="list-style-type: none"> • občinska uprava, • TIC, • ostali organizatorji dogodkov.
2	Spodbujanje kolesarstva in ureditev kolesarske infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • področje se uredi v občinski prometni strategiji. 	/
3	Okrepitev mednarodne mobilnosti mladih	<ul style="list-style-type: none"> • število mladih, ki so vključeni v mednarodne projekte. 	<ul style="list-style-type: none"> • mladinske organizacije.

2. Lokalni izziv Domžale

6. marca 2019 je bil v prostorih Zavoda za šport in rekreacijo Domžale v organizaciji Stičišča NVO osrednje Slovenije izveden dogodek, na katerem so prisotni podali svoja mnenja in ideje za izboljšanje kakovostnega preživljanja prostega časa mladih.

Izoblikovala se je delovna skupina katere tema je bila področje mladih. Namen lokalnega izziva Domžale je bil iskanje idej na izbrano temo, ki predstavlja potrebo v občini Domžale. Oblikovati program, katerega bo možno prijaviti na razpis, predstaviti na Občini in ostalim deležnikom. Razmisliti o virih, vplivih na okolje, kaj vse je potrebno, da bo ta program možno izvesti.

Društvo Leteča želva je nevladna organizacija, ki je prevzela idejo in jo bo tudi uresničila. Trenutno se oblikuje program za mlade z naslovom »Safr je aut«, ki bo zaživel še letošnje leto. Najstnikom želijo s tem programom ponuditi dejavnosti, ki bodo zanimive za njihovo starost, veščine, ki jih bodo zvale v naravo, teme o katerih morda ne morejo ali ne upajo govoriti in druženja, ki bodo spodbujala spoznavanje samih sebe in sklepanje prijateljstev.

Slika 1: Lokalni izziv Domžale

Foto: Stičišče NVO osrednje Slovenije

3. Ključne organizacije v občini Domžale, zadolžene za področje mladih

3.1. Mladinski svet Slovenije in mladinski svet Domžale

Mladinski svet Slovenije (MMS) je organizirana asociacija prostovoljnih mladinskih združenj in organizacij, ki delujejo med mladimi in so nacionalni zastopnik mladih tudi na evropskem nivoju. Ključna vloga MMS je zagovarjanje njihovih interesov in spodbujanje sodelovanja mladih pri oblikovanju politik, ki pomembno vplivajo na njihovo delo in življenje, torej izboljšanje njihovega položaja v družbi. Obenem MMS podpira in koordinira delovanje mladinskih svetov lokalnih skupnosti. S tem omogoča pretok informacij z nacionalne na lokalno raven.

Mladinski svet lokalne skupnosti (MSLS), je krovno združenje mladinskih organizacij, ki zastopa interese mladin in mladinskih organizacij na lokalni ravni. Ključna vloga MSLS je zagovorništvo mladih na lokalni ravni. Obenem MSLS omogoča sodelovanje mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih.

Mladinski svet Domžale je bil ustanovljen leta 2001 in sicer na pobudo skupine mladih, predstavnikov lokalnih mladinskih društev, strankarskih podmladkov, tabornikov in skavtov. Njihov namen je povezovanje in spodbujanje medsebojnega sodelovanja mladinskih organizacij v občini ter pomaga ustvarjati boljše pogoje za lažje, boljše in aktivnejše delovanje mladinskih organizacij. Trenutno je 7 organizacij članic MSD, katerim nudijo platformo, kjer se lahko povezujejo, promovirajo svoje dogodke ter najdejo pomoč pri izvajanju dogodkov. MSD deluje tudi na tem, da je glavni povezovalac mladih in občinskih odločevalcev. To dosega preko z raznimi okroglimi mizami, soočanja političnih kandidatov. Lotevajo pa se tudi različnih dejavnosti in projektov, kot npr. MSD liga v malem nogometu, sodelovanje pri projektu »Mladi odpiramo prostor«, razpisovanje natečaja za najboljši mladinski projekt, organiziranje festivala mladih.

3.2. Urad Republike Slovenije za mladino

Urad Republike Slovenije za mladino opravlja naloge in izvaja ukrepe za spodbujanje razvoja in organiziranosti mladih na področju participacije v družbenih procesih, neformalnega izobraževanja, informiranja ter svetovanja, e-participaciji, boljšega poznavanja in mobilnosti ter mednarodnega sodelovanja mladih. Urad izpolnjuje mednarodne obveznosti in zagotavlja, da se izvedejo mednarodni sporazumi in programi, kot jih določa Evropska unija. V lanskem letu so pripravili osrednje informacijsko središče za mlade, portal www.mlad.si, ki je močno prisoten tudi na družbenih omrežjih. Urad RS za mladino kot pobudnik in Mladinski svet Slovenije kot glavni organizator bosta tudi v letošnjem letu nadaljevala s projektom »Rastimo skupaj«, ki se izvaja že peto leto zapored v sodelovanju z izbranimi občinami in mladinskimi organizacijami. Cilj le - tega je razvoj mladinskih lokalnih politik.

3.3. Mladinska mreža MaMa

Mreža MaMa je organizacija, ki združuje in zastopa organizacije, ki opravljajo dejavnosti mladinskih centrov v Sloveniji za namene podpore mladim in njihovega kakovostnejšega preživljanja prostega časa ter boljšega življenja v družbi. Je vključujoča nacionalna mrežna organizacija akterjev mladinskega dela v Sloveniji in skrbi ter zagovarja interese in potrebe mladinskih centrov po Sloveniji. Je učeča se organizacija, ki s profesionalnim pristopom do dela ter družbeno odgovornostjo in proaktivnim delovanjem usmerjenim v vsebino, prispeva k razvoju celotne skupnosti, še posebej za mladega človeka. V tej mreži se nahaja tudi Center za mlade Domžale (CZM Domžale).

3.4. Center za mlade Domžale

CZM Domžale je mladinski center, javni zavod, ki ga je leta 1998 ustanovila Občina Domžale. Njihovi cilji so zagotavljati podporo mladim v lokalnem okolju, jim nuditi možnosti za kakovostno preživljanje prostega časa ter jih spodbujati k aktivnemu vključevanju v družbo na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Te cilje uresničujejo skozi organizacijo različnih aktivnosti, ki jih pripravljajo tako, da se za vsakogar najde kaj zanimivega. Kot so zapisali na svoji spletni strani, pripravljajo aktivnosti za umetniške, družabne, resne, aktivne, dobrodelne in vedoželjne duše .

3.5 Nevladne organizacije

V občini Domžale je po javno dostopnih podatkih AJ PES bilo v letu 2017 registriranih 349 nevladnih organizacij (NVO), od tega 305 organiziranih kot društvo, 43 kot zavod in 1 ustanova. Raznolikost domžalskih NVO je kar velika. Delujejo številna gasilska, plesna, športna, kulturna in interesna društva, ki pa po večini interesirajo tiste mlade, katere motivira tradicija, šola in okolje ter s samo organizacijo rastejo skupaj.

V nadaljevanju smo izpostavili nekaj nevladnih organizacij, ki ponujajo različne programe za mlade.

- Domžalski športni klubi

V Domžalah delujejo različni športni klubi, kot so košarkarski (Helios Suns, Ženski košarkarski klub Domžale in Ledita, Lastovka Domžale), karate klubi (Sankukai karate Domžale, Karate društvo Atom Shokatan), Težko atletski klub Domžale, Judo klub Golovec, gimnastična društva (GD Sokol, ŠD Sonček), cheerleading društvo (ŠD Sovice), nogometni klubi (NK Domžale, NK Ihan), teniški klubi (TK Domžale, TK Radomlje), Ženski odbojcarski klub Domžale, Klub borilnih veščin Domžale, kotalkarski klub Pirueta Domžale, atletski klub As, Kickbox klub Domžale.

- Društvo mladih Jarše

Društvo je bilo leta 2007 ustanovljeno na pobudo mladih iz Jarš in sosednjih krajev in ima okoli 30 članov. Mladi, inovativni, zagnani fantje in dekleta želijo delati projekte za medsebojno povezovanje in druženje. Delujejo na različnih področjih predvsem pa skrbijo, da jim nikoli ni dolgčas. Organizirajo miklavževanje, gala ples, razne športne dejavnosti in enotedenski počitniški program za otroke, Oratorij. V lasti imajo pa tudi Guinnessov rekord, saj so v letu 2010 narisali najdaljši ristanc na svetu.

- Društvo tabornikov Rod skalnih taborov Domžale

Taborništvo je prostovoljno gibanje, ki vzgaja posameznike v odgovorne, aktivne in samostojne ter spodbuja k življenju z naravo in v naravi – je način življenja. Taborniki Rodu skalnih taborov Domžale delujejo na šestih četah ter štejejo več kot 350 članov. Poleg tedenskih sestankov, sobote največkrat preživijo na katerem od izletov ali na orientacijskem tekmovanju. Med poletnimi počitnicami jih lahko najdete v Stavči Vasi pri Žužemberku, kjer skoraj mesec dni spijo pod platnenimi strehami, večerjo pa si pripravijo kar nad tabornim ognjem. Za najmlajše organizirajo Jesenovanje, tiste malo starejše pa odpeljejo na prave Dogodivščine. Njihov prosti čas pa z veseljem namenijo tudi za pomoč drugim domžalskim društvom.

- Društvo vrtiljak življenja, celostni pristop za izboljšanje kakovosti življenja in osebne rasti

Društvo vrtiljak življenja je domžalsko društvo, ki za mlade organizira brezplačne ustvarjalne delavnice ročnih spretnosti na poudarku »brez televizije« za predšolske in osnovnošolske otroke ter brezplačne delavnice »dan v naravi«, namenjene osnovnošolskim in srednješolskim otrokom.

- Planinsko društvo Domžale

V PD Domžale obstaja tudi mladinski odsek, ki deluje že od leta 1956 in svojo redno dejavnost izvaja v planinskih skupinah, vsaka starostna skupina pa izvaja letošnji program vsebin. Program za predšolske otroke se imenuje Ciciban planinec, za osnovnošolce Mladi planinec, za srednješolce in študente pa Mladi za mlade. Program planinske skupine vodijo in v sodelovanju z udeleženci izvajajo mentorice planinskih skupin in vodniki Planinske zveze Slovenije. Člani planinskih skupin se srečujejo od enkrat tedensko do enkrat na mesec po eno uro na sestanku planinskega krožka (odvisno od mentorice), najmanj enkrat mesečno pa na izletu, pohodu ali turi. PD Domžale podmladek tako vzgaja že od malih nog, sodelujejo z vrtci in šolami, člani se udeležujejo tudi na državnem tekmovanju Mladina in gore, vsako leto pa se mladi lahko udeležijo tudi gorniškega tabora.

- Športno atletska društvo Mavrica

Športno atletska društvo mavrica je društvo v javnem interesu od leta 2014, delujejo pa na področju omogočanja brezplačnih interesnih dejavnosti določenih športnih vsebin in animacij. Svoje cilje društvo uresničuje skozi organiziranje športnih vadb, predavanj na temo gibanja in zdravega načina življenja, organizacije izobraževanj, družabnih srečanj, prireditev, počitniških programov, oddajajo pa tudi svoje prostore. Poleg vadbe za otroke od 1 – 8 let, organizirajo tudi vadbe za odrasle, družine in mlade od 7 – 15 let. V letu 2018 so organizirali tudi brezplačni program »Športne urice«, namenjen otrokom, ki se radi aktivno družijo, telovadijo in zdravo živijo. Namen tega programa je nudenje možnosti vodene rekreativne aktivnosti otrokom med 6-15 letom starosti. Redno pa ŠAD Mavrica izvaja plačljive programe za mlade in sicer rekreacija mladi in atletika.

- Športno društvo EZ3X (easy tricks)

Športno društvo EZ3X (easy tricks), je skupina športnikov, ki se zavzema za izboljšanje pogojev na področju ekstremnih športov na lokalni in regionalni ravni. Ustanovljeno je bilo leta 2005, najbolj pa so dejavni na Domžalskem ekstremnem poligonu ob Kamniški Bistrici. Namen društva je aktivno preživljanje prostega časa, skrb za varen poligon in skrb za okolico okoli njega. V društvu imajo več sekcij: rolnarsko, BMX, aggressive- inline, snowboard, ter pohodniško in plezalno sekcijo.

- Športno društvo Tigers Domžale

Domžale Tigers je prvi klub ameriškega nogometa v Domžalah. Ameriški nogomet je eden najhitreje razvijajočih se športov v Evropi in Sloveniji, kjer je trenutno že 7 klubov. Imajo pionirsko moško selekcijo U16 in člansko selekcijo 16+, ki se udeležujeta v brezkontaktnem ameriškem nogometu, cilj pa je razviti tudi žensko ekipo, mlajše selekcije in člansko tackle ekipo. Tekmujejo v slovenskem državnem prvenstvu in na mednarodnih turnirjih po Evropi.

- Študijsko-raziskovalni center za družino

Študijsko-raziskovalni center za družino (ŠRCD) je zavod s sedežem v Ljubljani, ki se ukvarja s terapevtskim delom, reševanjem konfliktov, svetovanjem, izobraževanjem ter raziskovalnimi in socialnimi projekti. Njihova naloga je omogočiti soočanje posameznikov in skupin z njihovimi preteklimi izkušnjami in olajšati ustvarjalno ter polno življenje v sedanjosti. Za najstnike izvajajo več delavnic na srednjih šolah, kjer jim strokovnjaki terapevti na prijeten način predstavijo teme, ki so

aktualne v času odraščanja. V občini Domžale izvajajo program »Naj noben otrok ne izostane« v okviru katerega nudijo takojšnjo psihofizično pomoč za otroke in mladostnike iz ogroženih družin.

- Zavod 1-2-3, Center socialnih in rekreativnih aktivnosti

Zavod 1-2-3 izvaja različne delavnice za otroke med 5. in 10. letom starosti. Ponujajo programe robotike in programe s kockami, ki spodbujajo k razmišljanju in ustvarjanju. Organizirajo tudi rojstnodnevne zabave, kampiranja, izzive med počitnicami. Svoje programe ponujajo šolam, vrtcem, podjetjem, v svojih prostorih pa izvajajo tudi redne delavnice.

- Zavod za finančno opismenjevanje, FINPLAC

Zavod Finplac organizira dogodke, delavnice, spletne seminarje in konference z namenom izboljšanja finančnega opismenjevanja. Za mlade ponujajo FINO poletno finančno-podjetniško šolo za mlade od 13. do 20. leta starosti.

- Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS)

V Domžalah sta dejavna dva roda skavtov in sicer so to Podružnica Steg Domžale 1 (Žmohtne žabe) in Podružnica Steg Homec 1 (Homški Sončki).

Steg Žmohtne žabe Domžale 1 že več kot 20 let uspešno deluje in s svojimi več kot 100 člani redno izvaja tedenska srečanja, tekom leta pa izvajajo več projektov (Zlata žaba, Žmohtarija, Dan Spomina, Dan Zemlje itd.), ki so prepoznani v širšem (skavtskem) prostoru. Večkrat letno izide tudi njihova revija Kvaksi. Njihovi voditelji so aktivni ne samo na lokalni, ampak tudi na državni in mednarodni ravni.

Kot steg homški skavti delujejo že več kot 25 let in štejejo okrog 120 članov, njihovi vratovi pa so oviti v sivo-rumene rutice. V okviru stega deluje vseh 6 starostnih skupin. Njihovi člani se na srečanjih sestajajo enkrat tedensko, kjer z voditeljevo pomočjo in pestrimi dejavnostmi oblikujejo možnosti za osebno napredovanje. Mladi se pri tem srečajo tudi z različnimi izzivi življenja v skupnosti in naravi. Voditelji za njihove člane štirikrat letno pripravijo tudi večdnevne izhode (jesenovanje, zimovanje, jurjevanje in poletni tabor), na katerih se člani še na drugačen način seznanijo s skavtskim življenjem. Kot steg sodelujejo tudi pri različnih dogodkih in projektih tako na lokalni kot državni ravni – Lučka miru, skavtska prednovoletna zabava, orientacija Sever, revija Skavtič ... Da pa v stegu ohranjajo kakovost skavtskega načina življenja, se njihovi voditelji redno udeležujejo različnih tabornih šol, kot so TŠ Metoda, TŠ Pripravnik in MŠŽD.

- Zveza prijateljev mladine Domžale

Začetki delovanja segajo v leto 1979, ko je bilo ustanovljeno Društvo prijateljev mladine Domžale. V letu 2002 so se društva združila v Zvezo prijateljev mladine Domžale (ZPM Domžale). V okviru ZPM Domžale poteka veliko aktivnosti za mlade: otroški parlament, varstvo otrok med zimskimi počitnicami in poletnimi šolskimi počitnicami, bralna značka, lutkovne predstave, likovne delavnice, tabor socialnih veščin, letovanja. V okviru akcije botrstvo in različnih dobrodelnih akcijah pa izvajajo tudi svojo humanitarno dejavnost.

3.6. Število mladih v občini Domžale

Po podatkih iz strategije, je v juniju 2017 v Domžalah živel 5.715 mladih med 15. in 29. letom starosti, kar predstavlja dobrih 16%¹.

Pregledali smo tudi podatke za mladostnike od 12. do 15. leta. Na podlagi statističnih podatkov je v letu 2018 v občini Domžale skupaj 1.535 mladih od 12. do 15. leta starosti, kar je predstavlja 4,3% vseh občanov.²

Tabela 7: Statistični podatki mladih v Domžalah v letu 2018

	12 let	13 let	14 let	15 let	Skupaj	Vsi občani	Delež mladih (%)
Moški	180	198	214	210	1535	35917	4,27
Ženske	196	176	183	178			
Skupaj	376	374	397	388			

Občina Domžale skrbi za pester izbor otroških ter mladinskih programov in projektov tudi s sofinanciranjem takšnih programov in projektov preko javnega razpisa. V nadaljevanju predstavljamo pregled in analizo Javnega razpisa sofinanciranja projektov in programov dela z mladimi v letu 2019 v občini Domžale. Pripravili smo tudi predloge za izboljšavo sofinanciranja projektov in programov preko javnega razpisa.

¹ Vir: Strategija Domžale za mlade

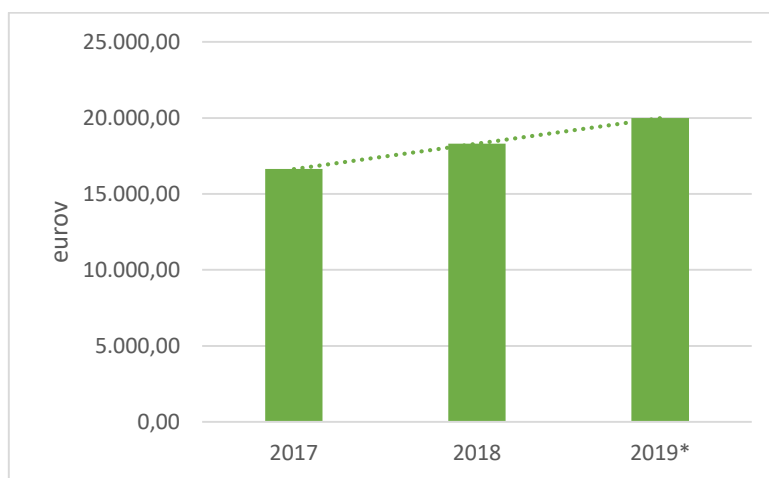
² Vir: Statistični urad Republike Slovenije

4. Analiza sofinanciranja projektov in programov dela z mladimi v letu 2019 v občini Domžale

4.1. Finančni pregled

Občina Domžale je v letih 2017 - 2019 za sofinanciranje projektov in programov dela z mladimi, ki jih izvajajo nevladne organizacije, namenila slabih 55.000 evrov (za leto 2019 je bila upoštevana ocenjena vrednost javnega razpisa)³.

Graf 1: Sredstva JR, ki jih je Občina Domžale namenila za sofinanciranje projektov in programov dela z mladimi

V letu 2017 je Občina Domžale za sofinanciranje projektov in programov dela z mladimi preko javnega razpisa namenila 5,7 odstotka celotnega proračuna, v letu 2018 pa 6,3 odstotka. V letu 2017 in 2018 so bili iz javnih sredstev sofinancirani projekti in programi dela z mladimi osmih društev oziroma zavodov.

V letu 2019 je predvideno sofinanciranje v višjem znesku kot leta 2018. Občina Domžale je za mlade namenila za 9,3 odstotka oziroma 1.300 eurov več sredstev.

Na področju mladine občina sofinancira enoletne projekte in programe dela z mladimi oziroma projekte in programe, za katere bodo sredstva porabljena do konca novembra leta za katerega so dodeljena.

4.2. Vsebinski pregled

4.2.1. Datum objave

Pri sofinanciranju in spodbujanju izvajanja programov, ki vključujejo mlade je pomembno in smiselno, da je javni razpis objavljen konec koledarskega leta za naslednje leto oziroma najkasneje v mesecu januarju. Večina dejavnosti je namreč trajnih, povezanih, zato je koristno, da se izvajajo tudi nepretrgoma. Prav nepretrgana dejavnost je tista, ki pripomore k večjemu vključevanju mladih v različne aktivnosti.

³ Vir: zaključna računa Občine Domžale za leto 2017 in 2018 ter vrednost javnega razpisa v letu 2019

Javni razpis za leto 2017 je bil objavljen v začetku leta 2017, za leto 2018 pa je bil objavljen meseca decembra 2017. Leto 2018 je bilo volilno leto, zato je bilo v letu 2019 pričakovati zamik objave razpisa. Tako je bil javni razpis objavljen konec meseca januarja 2019.

Za doseganja kakovosti sofinanciranih programov je pomembno, da je datum objave razpisa predvidljiv. Objava javnega razpisa v decembru oziroma januarju je primerna, priporočljivo pa bi bilo, da bi bil sam datum objave bolj predvidljiv, torej ali v mesecu decembru ali v mesecu januarju.

V letu 2019 je bil javni razpis objavljen pred sprejetjem proračuna za leto 2019, kar je eden od ukrepov, ki pripomore k nemotenemu izvajanju javnega razpisa. Tako se sledi predvidljivosti datuma objave in možnosti izvajanja nepretrganih dejavnosti, ki so sofinancirane.

4.2.2. Obvestilo o rezultatih

V besedilu javnega razpisa je za leti 2017 in 2018 določeno, da bodo prijavitelji o izidu obveščeni predvidoma v 60 dneh po izteku roka za oddajo prijave. Za leto 2019 je besedilo določalo, da bodo prijavitelji o izidu obveščeni predvidoma v 60 dneh po sprejemu proračuna za leto 2019.

Tudi za odločanje in posledično obveščanje o izidu je pomembno, da se opravi v čim krajšem roku. Občine si načeloma same določijo rok za obvestilo prijaviteljev o izidu, ne smejo pa mimo roka, ki ga določa Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13), ki v prvem odstavku 222.člena določa, da kadar se začne postopek na zahtevo stranke oziroma po uradni dolžnosti, če je to v interesu stranke, pa pred odločitvijo ni potreben poseben ugotovitveni postopek, mora pristojni organ izdati odločbo in jo vročiti stranki čimprej, najpozneje pa v enem mesecu od dneva, ko je prejel popolno vlogo za začetek postopka, oziroma od dneva, ko je bil začel postopek po uradni dolžnosti. V drugih primerih, ko se začne postopek na zahtevo stranke oziroma po uradni dolžnosti, če je to v interesu stranke, mora pristojni organ izdati odločbo in jo vročiti stranki najpozneje v dveh mesecih.

Zato bi bilo pravilneje, da bi bili prijavitelji na razpis o izidu obveščeni najkasneje v enem oziroma dveh mesecih od prejema popolne vloge.

Takšna določitev roka za obvestilo o izidu, kot je določena za obvestilo prijaviteljem v letu 2019 vsekakor ni primerna, saj izničuje vse pozitivne učinke objave razpisa pred sprejetjem proračuna. V letu 2019 se je bilo na razpis možno prijaviti do 7.3.2019. Proračun pa je bil sprejet konec meseca marca. Tako bodo morali prijavitelji na izid čakati več kot 80 dni.

4.2.3. Upravičenci

Na razpis se lahko prijavijo fizične ali pravne osebe, ki imajo registrirano dejavnost s področja za delo z mladimi. Obenem pa prijavitelj ne sme biti subjekt, katerega program je že financiran ali sofinanciran oziroma bi lahko bil financiran ali sofinanciran iz drugih občinskih proračunskih postavk in prijavitelj ne sme biti neposredni ali posredni proračunski uporabnik.

Prav tako pa je tudi pogoj, da se bo predlagani program oziroma projekt izvajal na območju občine Domžale ali za občane občine Domžale.

Postavljen krog določitve upravičencev je primeren, saj zajema vse tiste upravičenci, ki delujejo po podobnih načelih oziroma izvajajo podobno dejavnost.

4.2.4. Transparentnost

Preverili smo ali razpis vsebuje ustrezna merila in točkovnik za vrednotenje prijav ter ali so občinski dokumenti, ki so bistvenega pomena za prijavo in vrednotenje priloženi razpisni dokumentaciji.

Objavljena so merila, ki pa ne vsebujejo točkovnika. Tako ni razvidno in predvidljivo, koliko točk bo posamezen prijavitelj pridobil glede na stopnjo izpolnjevanja posameznega vsebinskega kriterija.

Merila so tisti kriterij, ki je v pomoč prijaviteljem pri pripravi kvalitetnega programa oziroma projekta. Tako prijavitelji lažje sledijo pričakovanjem razpisovalca. Pomenijo pa tudi večje zaupanje v same rezultate vrednotenja prijav. Merila, skupaj s točkovnikom predstavljajo jedro transparentnosti.

V letu 2019 je bila objavljena razpisna dokumentacija, ki pa vsebuje le razpisno besedilo in obrazec za prijavo. Bolj kakovostno pripravljena dokumentacija pomembno prispeva k ustreznosti pripravljenih vlog.

Smiselno bi bilo objaviti tudi osnutek pogodbe in način določitve višine sofinanciranja.

4.2.5. Objava rezultatov

Občina Domžale prejemnike javnih sredstev, dodeljene na podlagi javnega razpisa, objavlja na svoji spletni strani in so tako informacije dostopne javnosti.

4.3. Predlogi za izboljšavo

- Priprava večletnega razpisa

Ko se prepozna, da so potrebe na področju mladih oziroma vključevanju v različne dejavnosti v občini stalne, je priporočljivo za takšne programe dela z mladimi pripraviti večletni razpis, ki prinaša večjo gotovost, stalnost in neprekinjenost izvajanja programov. Zagotovljena kontinuiteta prinaša možnost nadgradnje storitve, večjo kvaliteto in razvoj programov. Večletno financiranje tudi omogoča izkoristek celotnega potenciala nevladne organizacije, ki deluje na področju dela z mladimi.

- Predvidljiv datum razpisa

Za doseganja kakovosti sofinanciranih programov je pomembno, da je datum objave razpisa predvidljiv. Objava javnega razpisa v decembru oziroma januarju je primerna. Za bolj učinkovit in kvaliteten razpis pa priporočamo bolj konstantno objavo razpisa. Torej v mesecu decembru ali januarju.

- Hitrejše obvestilo o izidu

Določitev roka za obvestilo prijavitelja je potrebno določiti pravilneje. Potrebno je določiti čim manjši rok in slediti načelu časovne ekonomičnosti postopka. Tako bi bilo primerneje in bolj učinkovito, da bi bili prijavitelji na razpis o izidu obveščeni najkasneje v enem oziroma dveh mesecih od prejema popolne vloge.

- Objava točkovnika in osnutka pogodbe

Merila so tisti kriterij, ki je v pomoč prijaviteljem pri pripravi kvalitetnega programa oziroma projekta. Tako prijavitelji lažje sledijo pričakovanjem razpisovalca. Pomenijo pa tudi večje zaupanje v same rezultate vrednotenja prijav. Merila, skupaj s točkovnikom predstavljajo jedro transparentnosti. Vnaprejšnja objava točkovnika pomeni predvidljivost, koliko točk bo posamezen prijavitelj pridobil glede na stopnjo izpolnjevanja posameznega vsebinskega kriterija.

Za bolj učinkovit in transparenten razpis je pomembno, da je točkovnik javno objavljen vnaprej oziroma je del razpisne dokumentacije.

5. Zaključek

Pri pripravi podatkov, iskanju informacij, pregledovanju spletnih strani deležnikov, opravljenih telefonskih razgovorih ugotavljamo, da je v Domžalah precej možnosti za aktivno preživljanje prostega časa mladih. Predvsem na športnem področju je ogromno izbire. Če se otrok želi preizkusiti v skoraj kateremkoli športu, se bo za to našla primerna organizacija. Tudi za otroke, ki so že od malih nog vpeti v poznano dejavnost, aktivno preživljanje prostega časa ni težava.

A iz ankete, ki je bila izvedena v sklopu priprav na Strategijo za mlade pa lahko vidimo, da si mladi še vedno želijo več dogajanja v Češminovem parku in tudi več aktivnosti, ki bi bile bolj cenovno dostopne.

Tudi v okviru Lokalnega izziva Domžale je bilo izpostavljenih veliko dobrih idej, ki pa bodo za izvedbo potrebovale povezovanje z več organizacijami in seveda tudi finančno podporo. Ker pa je bilo število prisotnih organizacij na dogodku majhno, pa se poraja vprašanje ali vse organizacije v Domžalah še niso naklonjene k sodelovanju in povezovanju ali pa so zaradi pomanjkanja kadrovske kapacitete le prezaposlene s tistimi aktivnostmi, ki jih že izvajajo.

Skozi opravljene telefonske razgovore z organizacijami smo prepoznali potrebo le teh po različnih finančnih virih in po povezovanju in sodelovanju. Vsaka organizacija veliko dela naredi sama, pogosto se delo podvaja.

Občina Domžale lahko že preko izvajanja sofinanciranja programov in projektov uresniči marsikateri izziv in ukrep predstavljen v Strategiji za mlade. Smiselno je namreč, da javni razpisi v občini sledijo sprejetim strategijam. Tako lahko tudi poveže v sodelovanje več različnih organizacij (npr.: merilo pri točkovanju prijave je vzpostavljeno partnerstvo pri izvedbi aktivnosti). Predlagamo pa tudi, da se za bolj strateško razvit mladinski sektor v občini začne izvajati večletne razpise s tega področja, da je razpis objavljen vsako leto predvidoma ob istem času, da se sprejme obvezen točkovnik, ki je tudi javno objavljen in da se postopek z obveščanjem prijaviteljev o rezultatih opravi v čim krajšem času.

6. Viri

Katalog informacij javnega značaja (poraba javnih sredstev);
<https://www.domzale.si/katalogjavnegaznacaja>

Strategija za mlade 2018 - 2023; <https://www.domzale.si/objava/138991>

Spletna stran Mladinski svet Domžale; <https://msdomzale.si/>

Spletna stran Urad Republike Slovenije za mladino; <http://www.ursm.gov.si/>

Spletna stran Mladinska mreža MaMa; <http://www.mreza-mama.si/>

Spletna stran Center za mlade Domžale; <http://www.czm-domzale.si/>

Spletna stran Žmohtne žabe Domžale 1; <http://domzale1.skavt.net/>

Spletna stran Rod skalnih taborov; <http://www.rst-domzale.si/>

Spletna stran Športno društvo EZ3X; <https://vimeo.com/ez3x>

Spletna stran Športno društvo Tigers; <https://www.tigers.si/>

Spletna stran SSkavt net; <https://www.skavt.net/iskanje/k:Hom%C5%A1ki%20son%C4%8Dki>

Spletni medij domžalec.si; <http://domzalec.si/drustvo-mladih-jarse-praznuje-ze-10-let-obstoja/>

Spletna stran Študijsko-raziskovalni center Ljubljana; <http://srcdljubljana.com/>

Spletna stran Zavod 1-2-3; www.zavod123.si

Spletna stran Zveza Prijateljev Mladine Domžale; <http://zpmdomzale.splet.arnes.si/>

Spletna stran Zavod Finplac; <https://www.finplac.si/o-zavodu>

Spletna stran Športno atletsko društvo Mavrica; <http://sadmavrica.si/nova/>

Spletna stran Planinsko društvo Domžale; <https://www.pdd.si/category/mladinski-odsek/>

Spletna stran Klubi Slovenije; <https://www.klubi.si/obcina/domzale-235>

Spletna stran Statistični Urad Republike Slovenije; <https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/17>